

2024-nji ýylyň 2-11-nji dekabry aralygynda Türkmenistanda Bütindünýä Saglygy Goraýyş Guramasynyň (BSG) Ýewropa sebit edarasynyň maslahat-tehniki missiýasy geçirildi. Missiýa BSG-niň grib wiruslaryny sekwensirmek boýunça geňeşçileri doktor Andrey Komissarow we Artem Fadeýew tarapyndan ýolbaşçylyk edildi we Türkmenistanda grib wiruslaryny sekwensirmek boýunça laboratorija mümkinçiliklerini güýçlendirmäge gönükdirildi.

Maslahat-tehniki missiýanyň esasy maksady, jemgyýetçilik saglygy we iýmit merkezi - Milli grib merkezi (NÇG) Wirologija salgylanma laboratorijasynyň laboratorija hünärmenleri üçin Oxford Nanopore Technology (ONT) platformasy arkaly grib wiruslaryny sekwensirmek boýunça täze nesil sekwensirmek boýunça okuw kursuny geçirmek boldy.

Okuw kursunyň dowamynda gatnaşyjylar GISAID-de zygiderlilikleri ylalaşmak üçin tabşyrmak we zygiderlilikleri derňemek üçin analitik maglumat bazalaryny ulanmak prosesleri bilen tanyşmaga mümkinçilik aldylar. Şeýle hem, bioinformatika maglumatlaryny dolandyrmagy öwrendiler (başlangyç zygiderliliklerden zygiderlilik maglumatlaryny ýygnamak we sekwensirme maglumatlarynyň hilini bahalandyrmak, MinION Mk1C-den maglumatlary geçirmek, QC işlemek, salgylanma üçin deňeşdirmäni çykarmak, wizualizasiya, statistiki maglumatlar we zygiderlilik konsensusyny döretmek).

Mundan başga-da, missiýa NÇG-e respirator wiruslaryny sekwensirmek boýunça laboratorija gözegçiligini güýçlendirmek boýunça maslahat-tehniki goldaw we teklip berdi. Doktor Komissarow we jenap Fadeýew sekwensirmek we bioinformatika infrastrukturasy gowulandyrmak boýunça gymmatly maslahatlar berdiler.

Missiýa pandemiya gribine taýýarlyk boýunça hyzmatdaşlyk meýilnamasynyň (PIP) laboratorija we gözegçilik komponenti çäginde üpjün edildi we ýurduň jemgyýetçilik saglygy infrastrukturasy we täze respirator wiruslaryna taýýarlygyny güýçlendirmekte möhüm ädim boldy.

BSG Türkmenistandaky mümkinçilikleri artdyrmak we bu missiýanyň dowamynda alnan gurallaryň we bilimleriniň global saglyk howpsuzlygyny güýçlendirmäge goşant goşmagyny üpjün etmek üçin hyzmatdaşlygy dowam etdirer.